

Provincie Zeeland – Vaststelling Beleidsregel nadeelcompensatie Rijksinpassingsplan Natuurgebied Het Zwin

Beleidsregel met betrekking tot de behandeling en beoordeling van aanvragen voor schadevergoeding of nadeelcompensatie in verband met de uitvoering van het project- en Rijksinpassingsplan Natuurgebied Het Zwin (beleidsregel nadeelcompensatie Rijksinpassingsplan Natuurgebied Het Zwin).

De Staatssecretaris van Economische Zaken, de Minister van Infrastructuur en Milieu, Gedeputeerde Staten van Zeeland, het dagelijks bestuur van waterschap Scheldestromen, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sluis

Gelet op artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, in samenhang met onder meer artikel 31 Natuurbeschermingswet 1998, artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening, artikel 7.14 en verder van de Waterwet en artikel 26 Ontgrondingenwet;

Besluiten:

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- project: het duurzaam behouden en uitbreiden van het Natuurgebied Het Zwin, zoals omschreven in het project- en Rijksinpassingsplan Natuurgebied Het Zwin (IMRO code: NL.IM-RO.0000.EZip13Zwin3000);
- verzoek: verzoek om schadevergoeding als bedoeld in artikel 2, eerste lid.

Artikel 2. Het recht op schadevergoeding

1. De Minister van Economische Zaken, de Minister van Infrastructuur en Milieu, Gedeputeerde Staten van Zeeland, het dagelijks bestuur van waterschap Scheldestromen of het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sluis, ieder inzake hun eigen bevoegdheden, kennen degene die schade lijdt of zal lijden als gevolg van de rechtmatige uitoefening door of namens deze bevoegde gezagen, van een aan het publiekrecht ontleende bevoegdheid of taak voor de uitvoering van het project, op verzoek een vergoeding toe, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd.
2. Bij het nemen van een besluit omtrent schadevergoeding, dan wel tegemoetkoming als bedoeld in het eerste lid, worden de artikelen 3 tot en met 11 van de Regeling nadeelcompensatie Verkeer en Waterstaat 1999 in aanmerking genomen, tenzij dit niet in overeenstemming is met het bepaalde bij of krachtens de wet op grond waarvan de schade wordt vergoed.
3. De vergoeding wordt bepaald in geld. De Minister van Economische Zaken, de Minister van Infrastructuur en Milieu, Gedeputeerde Staten van Zeeland, het dagelijks bestuur van waterschap Scheldestromen of het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sluis kan de vergoeding toe kennen in andere vorm dan betaling van een geldsom.

Artikel 3. Overeenkomstige toepassing procedurebepalingen

De artikelen 12 tot en met 20 van de Regeling nadeelcompensatie Verkeer en Waterstaat 1999 zijn van overeenkomstige toepassing op het verzoek en het behandelen van het verzoek, tenzij dit niet in overeenstemming is met het bepaalde bij of krachtens de wet op grond waarvan de schade wordt vergoed.

Artikel 4. Eén loket voor verzoeken

Het verzoek kan worden ingediend bij het Schadeloket Rijksinpassingsplan Natuurgebied Het Zwin, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg.

Artikel 5. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Beleidsregel nadeelcompensatie Rijksinpassingsplan Natuurgebied Het Zwin.

Artikel 6. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de datum van ondertekening (16 juni 2014) en is van toepassing op verzoeken die vanaf deze datum zijn ingediend.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Datum: 16 juni 2014,
Sharon A.M. Dijkma
Staatssecretaris van Economische Zaken

Mw. Drs. M.H. Schultz van Haegen
Minister van Infrastructuur en Milieu

Dhr. H. Polman
Gedeputeerde Staten van Zeeland

Dhr. Drs. A.J.G. Poppelaars
Waterschap Scheldestromen

Uitgegeven, 26 maart 2015
De secretaris, A.W. Smit

Toelichting

Doel van deze regeling

Deze regeling beoogt alle verzoeken om vergoeding van planschade of nadeelcompensatie die verband houden met de uitvoering van het duurzaam behouden en uitbreiden van het Natuurgebied Het Zwin, zoals omschreven in het project- en Rijksinpassingsplan Natuurgebied Het Zwin (IMRO code: NL.IM-RO.0000.EZip13Zwin3000), beleidsmatig te stroomlijnen en procedureel te coördineren, onder meer via het van toepassing verklaren van een toetsingskader voor de verzoeken en het instellen van één loket. De stroomlijning en coördinatie is gewenst, omdat bij de realisatie van het project verschillende bestuursorganen betrokken zijn, te weten: de Minister van Economische Zaken (minister van EZ), de Minister van Infrastructuur en Milieu (minister van I&M), Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland (GS), het dagelijks bestuur van waterschap Scheldestromen en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sluis die schadeveroorzakend kunnen optreden in de rechtmatige uitoefening van hun publiekrechtelijke taak of bevoegdheid. De regeling brengt geen verandering in de bevoegdheden van de betrokken bevoegde gezagen. Besluiten inzake de verzoeken tot vergoeding van schade worden door het bevoegd gezag genomen inzake zijn eigen bevoegdheden. Bijkomend voordeel van de gezamenlijke beleidsregel is dat verzoeken tot vergoeding van schade in samenhang kunnen worden gezien indien er sprake is van samenloop van besluiten op grond waarvan schade ontstaat.

Nadeelcompensatie

Rechtmatig overheidshandelen leidt in de praktijk regelmatig tot schade. Dat valt niet te voorkomen en de overheid is ook niet verplicht om elke schade die zij in de rechtmatige uitoefening van haar publieke taken veroorzaakt, te vergoeden. Soms moet dergelijke schade echter wel worden vergoed. Het is een algemeen aanvaard beginsel dat degene die in vergelijking met anderen onevenredig zwaar wordt getroffen door rechtmatig overheidshandelen, daarvoor een vergoeding dient te ontvangen. Dit beginsel wordt aangeduid als het beginsel van de gelijkheid voor de openbare lasten of het égalitébeginsel. De hoogte van de compensatie moet in zo'n geval redelijk zijn. De vergoeding dekt dus niet vanzelfsprekend de volledige schade. In een aantal wetten, zoals de Natuurbeschermingswet 1998, is dan ook voorzien in grondslag voor vergoeding van schade bij rechtmatig overheidshandelen. Met de Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten worden de afzonderlijke regelingen geharmoniseerd door een algemene regeling op te nemen in de Algemene wet bestuursrecht (artikel 4:126 en verder). Deze wet is reeds gepubliceerd (Staatsblad 2013, 50) maar nog niet in werking getreden. De wet bevat een codificatie van de huidige jurisprudentie aan de hand waarvan thans de schadeverzoeken al beoordeeld worden. Indien dit noodzakelijk wordt geacht wordt onderhavige beleidsregel na inwerkingtreding met de wet in overeenstemming gebracht. Overigens brengt de voorwaarde dat de schade door rechtmatig overheidshandelen wordt of werd veroorzaakt met zich dat de beslissing op het schadeverzoek pas kan plaatsvinden nadat de gestelde schadeoorzaak rechtens onaantastbaar is geworden. Dit laat overigens onverlet, dat de toekenning van de schade kan terugwerken tot een daarvoor gelegen moment. Bij planschade op grond van artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening bijvoorbeeld, geldt dat de schade wordt berekend vanaf de inwerkingtreding van het schadeveroorzakende besluit.

Toepassingsbereik

De beleidsregel is van toepassing op verzoeken om vergoeding van geleden of te lijden schade als gevolg van het Rijksinpassingsplan Natuurgebied Het Zwin van de Minister van EZ, de Minister van

I&M en Gedeputeerde Staten van Zeeland. Naast het Rijksinpassingsplan betreft het in elk geval de volgende uitvoeringsbesluiten:

- twee vergunningen op grond van de Ontgrondingenwet (besluit van de Minister van I&M respectievelijk GS);
- vergunning Natuurbeschermingswet (besluit van de Minister van EZ);
- ontheffing Flora- en faunawet (besluit van de Minister van EZ);
- vergunning Waterwet (besluit van het dagelijks bestuur van waterschap Scheldestromen);
- een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sluis).

In het kader van het Rijksinpassingsplan wordt in de toelichting bij het plan ter motivering van het plan verwezen naar relevante onderzoeken op grond waarvan een keuze voor de ligging, vorm, afmeting en constructie van deze nieuw aan te leggen waterstaatswerken is gemaakt. Daarmee bevat het Rijksinpassingsplan ook een onderbouwing voor de keuze van de aan te leggen waterstaatswerken die - indien een projectplan voor de aanleg deze werken had moeten worden vastgesteld - in dat projectplan gestalte heeft gekregen.

De regeling bevat, buiten het bepaalde in artikel 2, geen inhoudelijke regels. Voor de materiële aspecten van beslissingen is aansluiting gezocht bij bestaande regelingen. Concreet betekent dit dat bijvoorbeeld een verzoek om planschade wordt behandeld conform de regeling in de Wet ruimtelijke ordening (Wro), een verzoek om schadevergoeding ten gevolge van de natuurbeschermingsvergunning conform de wettelijke regeling in hoofdstuk VI van de Natuurbeschermingswet 1998 en een verzoek om schadevergoeding, voor zover er een wettelijke regeling ontbreekt, conform de Regeling nadeelcompensatie Verkeer en Waterstaat 1999 (RNC).

Vorbereiding besluit op verzoek

In lijn met het convenant Westerschelde-rijk-provincie over de uitvoering van enkele besluiten uit de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium en het Derde Memorandum van Overeenstemming zullen Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland ondersteunende werkzaamheden verrichten, waaronder het beheer van het schadeloket en de voorbereiding van de besluiten op verzoeken tot schadevergoeding. Ten overvloede merk ik op dat een verzoek dat is ingediend bij het loket geacht wordt te zijn ingediend bij het betreffende bevoegd gezag.

De te volgen procedure

Op de procedure voor het indienen van een verzoek zijn de procedurele bepalingen in de RNC van overeenkomstige toepassing. Dit betekent dat de procedure voor verzoeken in relatie tot de realisatie van het project op dezelfde wijze verloopt als de procedure als omschreven in de RNC, tenzij dat niet in overeenstemming zou zijn met het bepaalde bij of krachtens de wet op grond waarvan de schade wordt vergoed. Voor bijvoorbeeld de verzoeken die (mede) betrekking hebben op de in de regeling aangeduide besluiten op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, dient de procedure te verlopen als in die wet omschreven, omdat met deze beleidsregel niet van de wet kan worden afgeweken. Hieronder worden beide procedures uitgewerkt. In geval van samenloop van schadeveroorzakende besluiten wordt door de bevoegde gezagen overleg gevoerd.

Verwacht wordt dat de RNC-procedure van toepassing zal zijn op het grootste deel van de verzoeken die betrekking hebben op de realisatie van het project.

In het kort verloopt de RNC-procedure als volgt:

1. De benadeelde dient het verzoek in bij het Schadeloket Rijksinpassingsplan Natuurgebied Het Zwin.
2. De provincie Zeeland beziet het verzoek en adviseert het bevoegd gezag of er sprake is van kennelijke niet-ontvankelijkheid of kennelijke ongegrondheid van het verzoek. Het bevoegd gezag beslist vervolgens op het verzoek (artikel 14 RNC).
3. Indien geen toepassing wordt gegeven aan bovenstaande procedure, stelt het bevoegd gezag een commissie in met als doel van advies te dienen over de op het verzoek te nemen beslissing.
4. De verzoeker krijgt een kennisgeving met de namen van de deskundigen, waarop hij binnen twee weken bedenkingen kan uiten.
4. De commissie doet een onderzoek naar:
 - i) de vraag of de door de verzoeker gestelde schade een gevolg is van de in het verzoek aangeduide schadeoorzaak;
 - ii) de vraag of er nog andere schadeoorzaken aan te wijzen zijn;
 - iii) de omvang van de schade;
 - iv) de vraag of de schade redelijkerwijs niet of niet geheel ten laste van de benadeelde behoort te blijven;

- v) de vraag of vergoeding van de schade niet, of niet voldoende, anderszins is verzekerd.
 - vi) andere vragen die de commissie nodig acht voor het advies.
5. De commissie stelt verzoeker en het bevoegd gezag in de gelegenheid tot het geven van een mondelinge toelichting. Beiden kunnen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een gemachtigde. Er kunnen deskundigen worden meegebracht tijdens de hoorzitting om een toelichting te geven. Van de toelichtingen wordt een verslag opgemaakt. Het verslag wordt aan verzoeker en het bevoegde gezag toegezonden.
 6. Voordat de commissie haar definitieve advies opstelt, maakt zij een conceptadvies op. Dit conceptadvies wordt uiterlijk zesentwintig weken nadat het verzoek is ingediend aan de verzoeker en aan het bevoegde gezag toegezonden. Indien niet binnen deze termijn een conceptadvies opgemaakt kan worden, kan de commissie de termijn gemotiveerd met ten hoogste zesentwintig weken verlengen.
 7. Op het conceptadvies kunnen de verzoeker en het bevoegde gezag tot uiterlijk acht weken na verzending ervan eventuele bedenkingen kenbaar maken. Dit dient schriftelijk te gebeuren.
 8. De commissie stelt haar definitieve advies vast binnen acht weken na het verstrijken van de termijn waarbinnen de bedenkingen moeten zijn geuit. Deze termijn kan, onder opgaaf van redenen, eenmaal met ten hoogste acht weken worden verlengd. Vervolgens zendt de commissie het advies aan de verzoeker en aan het bevoegde gezag.
 9. Het bevoegde gezag dient binnen twaalf weken op het verzoek te beslissen, maar kan, onder opgaaf van redenen, deze beslissing eenmaal met ten hoogste twaalf weken verdagen.

De procedure van de Natuurbeschermingswet 1998 zal op de verzoeken van toepassing zijn die betrekking hebben op de besluiten voor Natura 2000-gebieden.

In het kort verloopt de procedure van de Natuurbeschermingswet 1998 als volgt:

1. De benadeelde dient het verzoek in bij het Schadeloket Rijksinpassingsplan Natuurgebied Het Zwin.
2. De provincie Zeeland beziet het verzoek en adviseert het bevoegd gezag, de Minister van Economische Zaken, of er sprake is van kennelijke niet-ontvankelijkheid of kennelijke ongegrondheid van het verzoek.
3. Indien geen toepassing wordt gegeven aan kennelijke ongegrondheid of ontvankelijkheid stelt de staatsecretaris of de minister een commissie in met als doel van advies te dienen over de op het verzoek te nemen beslissing.
4. De verzoeker wordt in de gelegenheid gesteld het verzoek voor de commissie in een openbare vergadering nader toe te lichten. De commissie kan ambtenaren oproepen tot het geven van inlichtingen. De commissie kan een plaatsopneming houden. Het tijdstip daarvan wordt vooraf aan de verzoeker en het bevoegde gezag medegedeeld.
5. De commissie brengt binnen dertien weken na de dag waarop het verzoek om schadevergoeding is ingediend, een gemotiveerd advies uit aan het bevoegd gezag. Aan de verzoeker wordt gelijktijdig een exemplaar gestuurd.
6. De verzoeker kan schriftelijk of mondeling (in tegenwoordigheid van de commissie) zijn zienswijze bij het bevoegd gezag naar voren brengen. Indien de zienswijze mondeling naar voren wordt gebracht en de provincie het bevoegd gezag is, zijn een of meer leden van gedeputeerde staten aanwezig, met inbegrip van de voorzitter.
7. De commissie verstrekt het bevoegd gezag desgevraagd nadere toelichting op het advies en geeft desgevraagd haar mening over de zienswijze van de verzoeker.
8. Het bevoegd gezag beslist binnen negen weken na ontvangst van het advies van de commissie op het verzoek.